

**ANALIZA
ZWALCZANIA SZKODNICTWA LEŚNEGO
ZA 2005 ROK**

Analiza zwalczania szkodnictwa leśnego za 2005 rok została opracowana na podstawie:

- *informacji o ochronie lasów przed szkodnictwem sporządzonych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych w sprawozdaniu **LPIR – 7**,*
- *rocznych sprawozdań z postępowania w sprawach o wykroczenia sporządzonych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych w sprawozdaniu **MSW – 25**,*
- *sprawozdań rdLP z czynności dochodzeniowych prowadzonych przez innych niż prokurator oskarżycieli **MS-P2**,*
- *analiz opisowych szkodnictwa leśnego sporządzonych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych.*

W 2005 roku ogólna wartość strat razem, wg funkcjonującego podziału na cztery grupy rodzajowe szkodnictwa, tj. w wyniku:

- 1) bezprawnego korzystania z lasu,*
- 2) kłusownictwa,*
- 3) kradzieży albo zniszczenia mienia nadleśnictwa,*
- 4) kradzieży drewna,*

*na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu **LPIR–7**, wyniosła **7 419 900 zł** przy **14 116** zarejestrowanych przypadkach szkodnictwa. Stanowi to wzrost strat o **402 940 zł**, przy o **2 328** większej ilości przypadków tego szkodnictwa we wszystkich grupach rodzajowych, w porównaniu z **2004** rokiem. Analogicznie w 2003 roku zanotowano **6 663 036 zł** strat w wyniku **15 298** przypadków szkodnictwa.*

Wyniki zanotowane w zwalczaniu szkodnictwa leśnego w PGL Lasy Państwowe w relacji z poszczególnych grup rodzajowych szkodnictwa przedstawia zasadnicza część opracowania.

1. BEZPRAWNE KORZYSTANIE Z LASU

W grupie pierwszej szkodnictwa leśnego – bezprawne korzystanie z lasu zarejestrowano **2 368** przypadków szkodnictwa na ogólną sumę **60 780 zł**. Zestawienie wg regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1
Bezprawne korzystanie z lasu

RDLP	Ilość przypadków	Wykrytych sprawców	Wartość szkód (tys. zł)	Kwota odszkodowań (tys. zł)	Windykacja należności (tys. zł)
Białystok	81	59	0,05	0,00	1,21
Gdańsk	33	29	9,56	0,00	0,52
Katowice	107	80	4,78	0,40	0,96
Kraków	320	278	2,84	1,30	0,00
Krosno	11	9	0,59	0,00	0,33
Lublin	169	166	4,34	0,14	1,13
Łódź	26	21	2,62	0,52	0,00
Olsztyn	18	14	19,01	0,95	0,00
Piła	80	55	3,91	0,00	0,00
Poznań	353	303	0,58	1,63	1,03
Radom	80	82	10,67	1,01	4,28
Szczecin	164	123	0,37	0,23	0,46
Szczecinek	53	39	0,24	0,05	0,44
Toruń	79	64	1,06	0,30	0,56
Warszawa	252	152	0,12	0,00	0,00
Wrocław	80	60	0,00	0,00	0,00
Zielona Góra	462	375	0,00	1,00	1,05
ogółem	2 368	1 909	60,78	7,55	11,99

Szkodnictwo leśne w ramach bezprawnego korzystania z lasu obejmuje takie czyny zabronione, jak:

- wywóz śmieci, gruzu i nieczystości,

- wjazd do lasu i parkowanie w miejscach niedozwolonych,
- używanie otwartego ognia,
- pozyskiwanie stroiszu,
- niszczenie runa leśnego,
- pozyskiwanie kopalin (piasek, żwir, torf, bursztyn),
- inne czyny będące przestępstwami lub wykroczeniami tu nie wymienione.

Na przestrzeni ostatnich 6 lat ilość zdarzeń z tej grupy rodzajowej wyglądała następująco, jak przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2
Ilość przypadków i wartość strat bezprawnego korzystania z lasów w latach 2000 – 2005

2000	Liczba przypadków	1 641
	Wartość strat	145 768
2001	Liczba przypadków	1 824
	Wartość strat	109 400
2002	Liczba przypadków	1 803
	Wartość strat	118 019
2003	Liczba przypadków	1 654
	Wartość strat	237 855
2004	Liczba przypadków	2 283
	Wartość strat	495 544
2005	Liczba przypadków	2 368
	Wartość strat	60 780

Z powyższej tabeli wynika, że w 2005 roku nastąpił bardzo duży spadek przypadków szkodnictwa w tej grupie w porównaniu z rokiem 2004 w zakresie poniesionych strat z 495 544 zł do 60 780 zł, tj. o 434 764 zł, przy jednoczesnym wzroście o 85 ilości przypadków.

Najmniejszą ilość przypadków bezprawnego korzystania z lasu zarejestrowano na terenie RDLP Krosno (11), największą w RDLP w Zielonej Górze (462), przy wykazanej przez tą dyrekcję zerowej wartości szkód. Średnia wartość jednostkowa szkody w skali LP wyniosła 25,67 zł.

2. KLUSOWNICTWO

W grupie 2 – kłusownictwo, zarejestrowano **548** przypadków i straty na ogólną sumę **1 317 060** zł. Są to najwyższe straty w tej grupie szkodnictwa od 6 lat.

Zestawienie wyników w zakresie zwalczania kłusownictwa wg regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych przedstawia tabela 3.

Tabela nr 3
Kłusownictwo

RDLP	Ilość przypadków	Wykrytych sprawców	Wartość szkód (tys. zł)	Kwota odszkodowań (tys. zł)	Windykacja należności (tys. zł)
Białystok	27	12	140,63	2,00	1,63
Gdańsk	25	6	60,10	8,00	2,00
Katowice	52	23	181,97	6,90	18,86
Kraków	18	5	33,35	9,40	0,00
Krosno	28	7	98,70	0,00	2,60
Lublin	45	5	21,99	0,00	0,00
Łódź	3	1	16,00	0,00	0,00
Olsztyn	13	13	20,30	2,20	0,91
Piła	50	17	49,10	2,00	2,00
Poznań	11	1	35,00	0,00	1,40
Radom	27	11	39,90	0,60	0,60
Szczecin	44	15	112,46	6,10	0,00
Szczecinek	51	14	195,16	16,00	12,83
Toruń	25	7	54,09	8,25	3,91
Warszawa	61	7	30,10	0,00	0,00
Wrocław	39	25	179,80	16,00	14,04
Zielona Góra	29	18	48,40	17,10	27,70
ogółem	548	187	1 317,06	94,55	88,49

W powyższej tabeli należy zwrócić uwagę na olbrzymie różnice jednostkowe, tak przypadków jak i szkód, w poszczególnych regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych. Średnia wartość szkody w skali LP wyniosła 2 403,39 zł (w 2004 r. – 1 732,00 zł).

Do najczęściej bezprawnie pozyskiwanych gatunków zwierzyny należały odpowiednio:

- sarna,
- jeleń,
- dzik,
- łoś,

- lis,
- daniel,
- zając,
- ryby.

W 2005 roku odnotowano 1 przypadek kłusownictwa gatunku objętej ochroną - na terenie RDLP w Zielonej Górze padł w wyniku kłusownictwa orzeł bielik, (w 2004 roku na terenie RDLP w Krośnie został skłusowany żubr, natomiast w RDLP Kraków – wilk).

Pracownicy Lasów Państwowych zdjęli kilkadziesiąt tysięcy wnyków. Niepokojący jest wzrost ilości przypadków kłusownictwa za pomocą broni palnej. Rejestruje się coraz więcej przypadków użycia broni palnej przez kłusowników, w tym przypadki pozostawiania zabitej zwierzyny w lesie. Według sprawozdań opisowych wynika, że częstym zjawiskiem jest kłusownictwo na własne potrzeby spowodowane znacznym zubożeniem ludności wiejskiej.

W 2005 roku zarejestrowano ponadto kilkadziesiąt przypadków nielegalnego odłowu ryb ze stawów hodowlanych należących do Lasów Państwowych, głównie na terenie RDLP w Katowicach i w Zielonej Górze.

Na przestrzeni ostatnich 6 lat ilość przypadków w tej grupie rodzajowej szkodnictwa przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4
Ilość przypadków kłusownictwa i wartość strat w latach 2000 – 2005

2000	Liczba przypadków	542
	Wartość strat	1 100 870
2001	Liczba przypadków	531
	Wartość strat	1 152 293
2002	Liczba przypadków	543
	Wartość strat	935 946
2003	Liczba przypadków	566
	Wartość strat	1 138 687
2004	Liczba przypadków	654
	Wartość strat	1 132 868
2005	Liczba przypadków	548
	Wartość strat	1 317 060

3. KRADZIEŻ ALBO ZNISZCZENIE MIENIA NADLEŚNICTWA

W grupie 3 szkodnictwa, obejmującej kradzież albo zniszczenie mienia nadleśnictwa, w 2005 odnotowano **1745** przypadków, w wyniku których straty wyniosły **1 892 580 zł** (w 2004 r. odpowiednio 1907 przypadków na kwotę 1

420 934 zł). Jest to istotny spadek ilości zanotowanych przypadków o 9%, przy jednoczesnym wzroście o 13 % strat z tego tytułu.

Zestawienie zanotowanych szkód z tego tytułu wg regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5
Kradzież lub zniszczenie mienia nadleśnictwa

RDLP	Ilość przypadków	Wykrytych sprawców	Wartość szkód (tys. zł)	Kwota odszkodowań (tys. zł)	Windykacja należności (tys. zł)
Białystok	53	21	14,31	0,02	0,80
Gdańsk	88	10	130,78	8,57	7,89
Katowice	139	24	142,14	7,52	10,67
Kraków	52	9	15,82	0,00	1,81
Krosno	60	13	63,35	0,36	7,23
Lublin	80	8	113,56	8,62	13,82
Łódź	58	9	28,69	0,65	0,30
Olsztyn	56	7	53,55	2,37	0,12
Piła	130	16	107,42	1,72	1,30
Poznań	84	17	72,35	6,13	0,00
Radom	75	17	45,04	0,00	0,00
Szczecin	116	12	97,98	0,30	43,44
Szczecinek	205	37	581,69	7,62	16,63
Toruń	129	15	190,21	9,70	9,51
Warszawa	66	6	80,05	4,41	4,41
Wrocław	178	18	50,20	4,80	1,90
Zielona Góra	176	11	105,40	0,60	2,73
ogółem	1 745	250	1 892,58	63,43	122,6

W zanotowanych w 2005 roku w Lasach Państwowych 1 745 przypadkach kradzieży i zniszczenia mienia nadleśnictwa (Lasów Państwowych), należy zwrócić uwagę na niską wykrywalność sprawców, wynoszącą zaledwie 14,33%. Do najczęściej kradzionych składników mienia należały siatka grodeniowa i sadzonki (szczególnie gatunków iglastych) ze szkółek oraz miejsc przechowywania w trakcie prac zalesieniowych. Zaobserwowano także wiele przypadków zniszczenia i kradzieży rogatek (szlabanów), metalowych tablic

informacyjnych oraz urzędzeń łowieckich. W rejonach o dużym nasileniu ruchu turystycznego odnotowano dużą ilość przypadków kradzieży i niszczenia wyposażenia parkingów leśnych i miejsc biwakowych (wiaty, ławy, place zabaw dla dzieci). Poważnym problemem są kradzieże elementów z metali kolorowych deszczowni w szkółkach leśnych (rur i zraszaczy) oraz dewastacje niezamieszkałych osad leśnych, połączone z kradzieżą ich wyposażenia. Zanotowano ponadto przypadek kradzieży gotówki na terenie RDLP w Krośnie – 28 000 zł, spalenie wiaty i osad leśnych na terenie rdLP w Lublinie i Toruniu oraz kamery przeciwpożarowej na terenie RDLP w Białymstoku. Poważne straty zanotowano w wyniku kradzieży sprzętu komputerowego, a szczególnie kostki brukowej i płyt drogowych oraz zniszczenia drogi leśnej wraz z częścią drzewostanu glebochronnego na terenie N-ctwa Sławno (RDLP w Szczecinku). Na przestrzeni ostatnich 6 lat ilość przypadków z tej grupy rodzajowej przedstawiała się w układzie przedstawionym w tabeli nr 6.

Tabela nr 6
Ilość przypadków kradzieży albo zniszczenia mienia i wartość strat
w latach 2000 – 2005

2000	Liczba przypadków	2 034
	Wartość strat	1 816 165
2001	Liczba przypadków	2 138
	Wartość strat	1 941 522
2002	Liczba przypadków	1 880
	Wartość strat	1 568 845
2003	Liczba przypadków	1 708
	Wartość strat	1 409 945
2004	Liczba przypadków	1 907
	Wartość strat	1 420 934
2005	Liczba przypadków	1 745
	Wartość strat	1 892 580

4. KRADZIEŻ DREWNA Z LASU PAŃSTWOWEGO

W tej grupie szkodnictwa leśnego, generującej corocznie największe straty jakie ponosi PGL Lasy Państwowe, odnotowano w 2005 roku **9 455** przypadków kradzieży drewna, w wyniku których kradzieży uległo **27 899,87 m³** drewna o wartości **4 149 480 zł** (w 2004 roku 10 705 przypadków kradzieży 32 235,0 m³ drewna na kwotę 3 967 614 zł). Zestawienie kradzieży wg regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7
Kradzież drewna z lasu państwowego

RDLP	Ilość przypadków	Masa skradzionego drewna użytkowego w m ³	Masa skradzionego drewna opałowego w m ³	Wartość skradzionego drewna wg cen detal. (tys.zł)	Windykacja należności ogółem (tys.zł)
Białystok	343	955,00	180,00	160,68	193,41
Gdańsk	332	864,68	219,08	145,26	81,91
Katowice	609	1 509,00	496,00	287,37	214,43
Kraków	423	779,00	173,00	407,00	71,46
Krosno	582	1 381,00	236,00	248,38	231,95
Lublin	1 044	1 871,00	646,00	333,98	213,91
Łódź	660	1 355,00	411,00	251,66	194,78
Olsztyn	290	977,00	291,00	148,97	224,03
Piła	235	336,66	241,10	60,85	37,19
Poznań	619	1 329,17	480,26	254,61	97,61
Radom	1 353	2 631,59	668,74	538,16	316,43
Szczecin	304	720,00	343,24	159,24	72,42
Szczecinek	321	814,35	325,06	121,18	110,36
Toruń	477	956,47	350,28	142,59	95,38
Warszawa	742	1 805,41	291,88	266,12	128,45
Wrocław	795	2 651,38	646,68	502,88	165,56
Zielona Góra	326	563,22	400,62	120,50	66,92
ogółem	9 455	21 499,93	6 399,94	4 149,48	2 489,03

Z powyższej tabeli wynika, że największa ilość przypadków kradzieży drewna zanotowana została na terenie RDLP w Radomiu, najmniejsza zaś na terenie RDLP w Pile. Najwięcej drewna uległo kradzieży na terenie wspomnianej RDLP w Radomiu. Masa tego drewna wyniosła 3 300 m³. Niewiele mniej, bo 3 290 m³ skradzione zostało na terenie RDLP we Wrocławiu, przy znacznie mniejszej liczbie 795 przypadków kradzieży.

Szkodnictwo w tej grupie stanowi ok. 55% ogółu strat w szkodnictwie leśnym.

Windykacja należności jest najwyższa w porównaniu z pozostałymi grupami szkodnictwa. Powodują to m.in. posiadanie ustawowych uprawnień w zakresie prowadzenia dochodzeń w tych sprawach oraz zasądzone nawiązki.

W okresie sprawozdawczym nastąpiło zmniejszenie masy skradzionego drewna o 4 336 m³ w porównaniu do 2004 roku. Odnotowuje się coraz więcej kradzieży przez zorganizowane grupy przestępcze, dysponujące często wysokotonażowymi samochodami do wywozu, sprzętem do ścinki i zrywki drewna, dokonujące wyrębu na zamówienie. Poważnym problemem stały się też kradzieże drewna z przeznaczeniem na drewno kominkowe.

Na przestrzeni ostatnich 6 lat sytuację w tej grupie rodzajowej obrazuje tabela nr 8.

Na podstawie analiz opisowych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych za główną przyczynę kradzieży drewna należy uznać:

- zwiększenie bezrobocia i zubożenie społeczeństwa,
- duży wzrost zainteresowania drewnem średniowymiarowym z przeznaczeniem na drewno kominkowe,
- liberalnym orzecznictwem sądów, powodującym poczucie bezkarności wśród sprawców; wskazano na częste przypadki odstępowania od wymierzenia kary z uwagi na znikomą szkodliwość czynu,
- trudności w nabywaniu surowca drzewnego przez odbiorców indywidualnych,
- znaczne zmniejszenie się stanu osobowego Straży Leśnej na przestrzeni ostatnich lat,
- brak ewidencjonowania drewna w punktach przerobu,
- niekontrolowany wyręb w lasach pozostających pod innym zarządem niż Lasy Państwowe,
- niecechowanie drewna pozyskiwanego w lasach prywatnych oraz duże ilości drewna pochodzące z zadrzewień, pasów drogowych itp.

Tabela nr 8
Ilość przypadków, wartość strat i masa skradzionego drewna
w latach 2000 – 2005

2000	Liczba przypadków	11 109
	Wartość strat	4 341 856
	masa skradzionego drewna w m³	33 777
	w tym użytkowego	26 626
2001	Liczba przypadków	11 622
	Wartość strat	4 442 218
	masa skradzionego drewna w m³	34 356
	w tym użytkowego	27 207
2002	Liczba przypadków	11 012
	Wartość strat	3 555 232
	masa skradzionego drewna w m³	31 437
	w tym użytkowego	24 002
2003	Liczba przypadków	11 370
	Wartość strat	3 876 549
	masa skradzionego drewna w m³	35 357
	w tym użytkowego	26 085
2004	Liczba przypadków	10 705
	Wartość strat	3 967 614
	masa skradzionego drewna w m³	32 235
	w tym użytkowego	24 768
2005	Liczba przypadków	9 455
	Wartość strat	4 149 480
	masa skradzionego drewna w m³	27 899
	w tym użytkowego	21 499

5. POSTĘPOWANIE MANDATOWE

Liczbę nałożonych mandatów karnych oraz wniosków o ukaranie skierowanych do sądów grodzkich przedstawia poniższa tabela nr 9.

Tabela 9
Postępowanie mandatowe

Uprawnieni	Liczba mandatów	W tym kredytowanych	Kwota grzywien ogółem	Ilość uprawnień	Ilość wniosków skierowanych do sądów grodzkich	Ilość rozstrzygnięć sądów grodzkich
Straż Leśna	8 723	8 439	665 420	994	1 125	723
Służba Leśna	1 049	1 010	67 110	5 960	10	1
Ogółem	9 772	9 449	732 530	6 954	1 135	724

Z powyższej tabeli wynika, że statystyczny strażnik leśny nałożył 8,8 mandatu karnego. Średnia kwota mandatu wyniosła 76,3 zł. Pozostali uprawnieni pracownicy Służby Leśnej nałożyli 1 049 mandatów. Średnia w tym przypadku wyniosła 0,18 mandatu na uprawnionego, a wysokość mandatu 11 zł.

Statystyczny posterunek Straży Leśnej skierował 2,6 wniosku o ukaranie do sądu grodzkiego.

Przed postępowaniem mandatowym olbrzymie znaczenie miała działalność prewencyjna w postaci coraz częściej stosowanych pouczeń, które odnoszą często o wiele lepsze skutki uświadamiające.

6. DZIAŁALNOŚĆ AKCYJNA I PREWENCYJNA

Straż Leśna realizowała zadania związane ze zwalczaniem szkodnictwa leśnego, także w ramach akcji przeprowadzonych we własnym zakresie jak i przy udziale Policji, Straży Granicznej, Straży Ochrony Kolei, Inspekcji Transportu Drogowego, Państwowej Straży Pożarnej, straży miejskiej i gminnej, Państwowej Straży Rybackiej, Państwowej Straży Łowieckiej, Straży Parków Narodowych oraz administracji terenowej i innych służb i organów. Wszystkie przeprowadzone akcje oprócz wymiernych korzyści w postaci ujęcia sprawców przestępstw i wykroczeń, przynoszą też olbrzymie znaczenie prewencyjne. Świadomość niespodziewanych kontroli, pojawianie się wspólnych patroli Straży Leśnej i innych służb mundurowych niewątpliwie ma wpływ na znaczne zmniejszenie się przypadków szkodnictwa leśnego.

Tabela nr 10
Przeprowadzone akcje

RDLP	Rodzaj przeprowadzonych akcji
Białystok	Przewoźnik, Kłusownik, Wnyk, Grzybiarz, Choinka, Podpalacz, Bezpieczna Woda, Drewno.
Gdańsk	Przewoźnik, Kłusownik.
Katowice	Przewoźnik, Kłusownik, Grzybiarz, Stroisz, Choinka, Turysta.
Kraków	Przewoźnik, Kłusownik,
Krosno	Przewoźnik, Kłusownik, Grzyb, Biwak, Wnyk, Bazar, Stroisz, Choinka, Wjazd, Runo, Chwaniów.
Lublin	Przewoźnik, Kłusownik, Grzybiarz, Stroisz, Jagoda, Konwalia.
Łódź	Przewoźnik, Kłusownik, Grzybiarz, Choinka, Stroisz, Konwalia
Olsztyn	Przewoźnik, Kłusownik; akcje lokalne.
Piła	Przewoźnik, Kłusownik, Grzyby, Jagody, Bezpieczny Wypoczynek, Bezpieczna Woda.
Poznań	Przewoźnik, Kłusownik, Grzybobranie, Konwalia, Jagoda, Podpalacz.
Radom	Przewoźnik, Kłusownik, Choinka, Stroisz, Czysty Las, Wnyki; akcje lokalne.
Szczecin	Przewoźnik, Kłusownik, Grzybiarz, Choinka, Stroisz, Wnyk.
Szczecinek	Przewoźnik, Kłusownik, Choinka, Stroisz, Drewno, Drzewiarz, Tartak, Wnyk, Potrzask, Zwierzyna, Ogień, Podpalacz, Trawa, Majówka, Susza, Kostka, Mienie, Złom, Psy, P-poż, Bezpieczne Polowanie, Troć, Biwak, Turysta, Samochód, Kajak, Jagoda, Grzyb, Borowik.
Toruń	Przewoźnik, Kłusownik; akcje lokalne: Choinka, Stroisz, Czysty Las.
Warszawa	Przewoźnik, Kłusownik, Grzybiarz, Choinka, Stroisz, Konwalia, Wnyk, Legalność Drewna w LN, Czysty Las.
Wrocław	Przewoźnik, Kłusownik; akcje lokalne: Grzybobranie, Choinka, Stroisz, Konwalia, Choinka-Kłusownik, Las-Prewencja, Okruch Ciepła, Długi Weekend.
Zielona Góra	Przewoźnik, Kłusownik, Choinka, Stroisz, Jagoda, Podpalacz.

7. ZDARZENIA NIEBEZPIECZNE

Do zdarzeń uznanych za niebezpieczne, jakie odnotowano na terenie regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, trzeba uznać groźby karalne, czynne napaści na pracowników LP, podpalenia osad służbowych, uszkodzenia samochodów służbowych, pułapki w postaci dołów, zamaskowanych kolców, bron i rogatek, a także inne zamachy na mienie służbowe i prywatne interweniujących oraz zdrowie i życie, w tym celem wymuszenia zaniechania czynności służbowych strażników leśnych i innych pracowników Służby Leśnej. We wszystkich przypadkach skierowano sprawy do właściwych organów ścigania.

W 2005 roku nie odnotowano przypadków użycia broni palnej przez strażników leśnych.

8. OBSADA ETATOWA POSTERUNKÓW STRAŻY LEŚNEJ

Stan osobowy posterunków Straży Leśnej, na podstawie sprawozdania MSW-25 przedstawia tabela nr 11.

Tabela nr 11
Ilość strażników leśnych w latach 2000 – 2005

2000	2001	2002	2003	2004	2005
1197	1190	1116	1025	1014	994

Z powyższej tabeli wynika, że utrzymuje się stała tendencja zniżkowa w obsadzie osobowej posterunków Straży Leśnej. Spowodowane jest to w głównej mierze restrukturyzacją jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

Wykonywanie zadań w zakresie zwalczania szkodnictwa leśnego przy stale zmniejszającej się obsadzie osobowej może spowodować znaczny jego wzrost we wszystkich grupach rodzajowych. W chwili obecnej na statystycznego strażnika leśnego przypada ponad 9 tysięcy hektarów lasów. Odnotować należy, że aktualnie strażnicy leśni obok zwalczania szkodnictwa leśnego, wykonują ponadto obowiązki z zakresu: prowadzenie spraw obronnych, ochrony informacji niejawnych, ochrony przeciwpożarowej, administrowania systemem informatycznym LP.

Niepokojącym zjawiskiem jest zwiększająca się ilość posterunków o obsadzie jednoosobowej. W 2005 roku było ich 11.

9. REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ SZKOLENIOWYCH

W 2005 roku zrealizowane zostały przedsięwzięcia szkoleniowe na szczeblu:

- centralnym,
- regionalnym.

W ramach szkoleń centralnych zostały zorganizowane i przeprowadzone:

- kurs podstawowy dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej – kurs ukończyło 50 strażników leśnych na kursie centralnym zrealizowanym w 3-tygodniowym szkoleniu, w którym kursanci zostali przygotowani do wypełniania zadań służbowych wg posiadanych uprawnień ustawowych i zdali przed komisją w tym zakresie egzamin,
- kurs wstępny z zakresu współpracy z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych – uczestnikami kursu był pełny stan osobowy Straży Leśnej, tj. strażnicy leśni, inspektorzy Straży Leśnej i pracownicy nadzorujący zwalczanie szkodnictwa leśnego w rdLP,
- kurs instruktorski – uczestnikami kursu byli wyłonieni strażnicy z poszczególnych rdLP. W wyniku 3-częściowego szkolenia, tj. zajęć teoretycznych i praktycznych, egzaminów pisemnych i ustnych z zakresu prowadzenia szkoleń i treningów strzeleckich oraz sędziowania, zostało przeszkolonych 28 instruktorów strzelectwa, posiadających również uprawnienia sędziowskie,
- kurs doskonalący z zakresu strzelectwa – wyłonionych w treningach i szkoleniach regionalnych 51 strażników leśnych w 2-dniowym treningu i ogólnopolskich zawodach strzeleckich doskonalilo technikę posługiwania się bronią służbową. Pozwoliło to na sprawdzenie i unifikację posiadanych umiejętności.

W ramach szkoleń regionalnych strażnicy brali udział w cyklicznych i okresowych szkoleniach, których tematem były:

- szkolenia cykliczne z zakresu samoobrony i technik interwencji,
- szkolenia i treningi strzeleckie,
- kursy brakarskie,
- podstawowe kursy obsługi komputera,
- szkolenie z zakresu udzielania pomocy przedmedycznej,
- szkolenia 1-dniowe z zakresu prowadzenia dochodzeń,
- szkolenia z zakresu ochrony informacji niejawnych,
- kursy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

10. PERSPEKTYWICZNE KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY LASÓW PRZED SZKODNICTWEM

Na szczeblu DGLP zostały przyjęte do realizacji lub zostaną opracowane kierunki działań w zakresie:

- kontynuacja szkoleń podstawowych dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej wg zapotrzebowania osobowego,
- nadzór nad wdrożeniem i realizacji współpracy jednostek organizacyjnych PGL LP z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych,
- zmiany w regulacjach prawnych dot. ochrony lasów przed szkodnictwem i zwalczania szkodnictwa, w szczególności w ustawie o lasach i aktach wykonawczych, w tym przepisów wewnętrznych i instrukcji oraz weryfikacji programu szkoleń,
- organizacji grup interwencyjnych Straży Leśnej w rdLP,
- kontynuacji szkoleń wymienionych w cz. 9,
- organizacji szkolenia np. kursu instruktorskiego w zakresie samoobrony i technik interwencji, szkolenia w zakresie poprawności prowadzenia postępowań przygotowawczych i odwoławczych.

Powyższe kierunki działań mają na celu zahamowanie eskalacji szkodnictwa leśnego na terenie PGL Lasy Państwowe i poprawę efektywności wykrywania oraz egzekwowania odszkodowań i nawiązek z tytułu popełnionych szkód, czyli restytucji mienia LP.

Zatwierdził:

**Dyrektor Generalny
Lasów Państwowych**

Andrzej Matysiak

Sporządził:

**Główny Inspektor
Straży Leśnej**

Tadeusz Pasternak

**Główny Analityk
Lasów Państwowych**

Konrad Tomaszewski